

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2016
Β' ΦΑΣΗ

E_3.NEΛ3Γ(α)

ΤΑΞΗ: 3^η ΤΑΞΗ ΕΠΑ.Λ.

ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ/ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Ημερομηνία: Κυριακή 10 Απριλίου 2016

Διάρκεια Εξέτασης: 3 ώρες

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

- A.** Ο συγγραφέας αναλύει το ρόλο της ποινής. Αρχικά επισημαίνει πως σκοπός της είναι ο σωφρονισμός του παραβάτη και ο παραδειγματισμός των υπολοίπων. Θεωρεί πως η ποινή δεν πρέπει να έχει εκδικητικό χαρακτήρα γιατί τότε συμβάλλει στην αναπαραγωγή της βίας. Η αξία του σωφρονισμού έγκειται όχι μόνο στο ότι αποτρέπει τον εγκληματία από την επανάληψη της πράξης του αλλά στο ότι γίνεται ο ίδιος τροχοπέδη άλλων εγκληματικών πράξεων. Υποστηρίζει πως η αποτελεσματικότερη ποινή προϋποθέτει τη μόρφωση του εγκληματία. Έπειτα αναλύει τη δεύτερη λειτουργία της ποινής δηλαδή τον παραδειγματισμό και την αποτροπή των άλλων από την αδικία. Τέλος ο συγγραφέας απορρίπτει τη θανατική ποινή όχι μόνο γιατί δε σωφρονίζει αλλά καθώς βασίζεται στο φόβο καταλύει την έννοια της δημοκρατίας και της ελευθερίας των πολιτών.
- B1.** Ο συγγραφέας επικαλούμενος την άποψη του Ουγκό πως μόνο μορφώνοντας το κεφάλι των ανθρώπων, δε θα χρειαστεί ποτέ η πολιτεία να το κόψει, προβάλλει την αναγκαιότητα της παιδείας για την αντιμετώπιση του προβλήματος της ανομίας. Μια σωστή και ολοκληρωμένη παιδεία που θα συμβάλλει στην πνευματική αφύπνιση του ατόμου, θα καλλιεργεί τον ανθρωπισμό και θα ηθικοποιεί προβάλλοντας αξίες όπως τον αλληλοσεβασμό και την πειθαρχία σε συλλογικούς κανόνες αποτελεί τον ιδανικότερο τρόπο διασφάλισης της ενομίας. Άλλωστε η πνευματική καλλιέργεια συντελεί στην ομαλή κοινωνικοποίηση και στη δημιουργία δημοκρατικών και ελεύθερων ανθρώπων. Αν αυτές οι προϋποθέσεις δεν υφίστανται η ανομία θα αυξάνεται αντί να εξαλείφεται.
- B2.** Στο χωρίο «Για πολλούς ευαισθητοποιημένους... ως εκπαιδευτήρια.» ο συγγραφέας έχοντας ως στόχο να αποδείξει την ορθότητα των θέσεών του καταφεύγει στην Επίκληση στην Λογική του δέκτη και μεταχειρίζεται ως μέσο πειθούς το Επιχείρημα. Ειδικότερα παρουσιάζει την άποψη πολλών ευαισθητοποιημένων ανθρώπων οι οποίοι πιστεύουν πως ο εγκληματίας είναι ψυχικά ασθενής και χρειάζεται θεραπεία, καταλήγοντας στο συμπέρασμα πως

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2016
Β' ΦΑΣΗ

E_3.NEΛ3Γ(α)

η πολιτεία είναι προτιμότερο να χτίζει ειδικά θεραπευτήρια–εκπαιδευτήρια παρά φυλακές.

Στο χωρίο «Όσο κι αν μοιάζει... η πλέον ρεαλιστική» ο συγγραφέας χρησιμοποιεί την Επίκληση στην Αυθεντία με μέσο πειθούς την αυτούσια παράθεση των θέσεων της αυθεντίας («και η πλέον θηριώδης ψυχή... θα μεταβληθή εις ενάρετον»). Επικαλείται την άποψη του Αδαμαντίου Κοραή ο οποίος υποστηρίζει πως η μελέτη των αρχαίων Ελλήνων συγγραφέων μπορεί να εξανθρωπίσει και τις πιο θηριώδεις ψυχές.

Στο χωρίο «Μόνο μορφώνοντας το κεφάλι των ανθρώπων, δε θα χρειαστεί ποτέ η πολιτεία να το κόψει, έλεγε ο Ουγκό» ο συγγραφέας χρησιμοποιεί και πάλι την Επίκληση στην Αυθεντία με αναφορά στην άποψη του Ουγκό (μεταφέρει τα λόγια του Ουγκό σε πλάγιό λόγο), ο οποίος πιστεύει πως η μόρφωση του ανθρώπου είναι το καλύτερο μέτρο που μπορεί να πάρει μια πολιτεία για να διασφαλίσει την ευνομία.

Ο συγγραφέας επικαλούμενος τις δύο αυθεντίες προσπαθεί να ενισχύει την αξιοπιστία του επιχειρήματός του και να καταδείξει τη βιβλιογραφική του ενημέρωση.

B3. Συλλογιστική πορεία παραγράφου

Στην πρώτη παράγραφο του κειμένου ο συγγραφέας ακολουθεί **παραγωγική συλλογιστική πορεία** καθώς ξεκινάει από κάτι το πιο γενικό που είναι η δήλωση της κύριας θέσης του, για να καταλήξει σε κάτι το πιο ειδικό που είναι η επιμέρους ανάλυση κάποιων στοιχείων της. Πιο συγκεκριμένα αρχίζει την παράγραφο με τη διατύπωση μιας γενικής θέσης/άποψης, της οποίας αναγνωρίζει την αναμφισβήτητη αξία, ότι σκοπός της ποινής, δεν είναι η εκδίκηση αλλά ο σωφρονισμός αυτού που διέπραξε το αδίκημα και ο παραδειγματισμός των άλλων, για να προχωρήσει στη συνέχεια της παραγράφου αναλύοντας με επιμέρους/ειδικά σχόλια(λεπτομέρειες) αυτόν τον σκοπό της ποινής.

- B4**
α) αδίκημα	= παράβαση, παρανομία, ανομία, παράπτωμα
αρωγή	= βοήθεια, συνδρομή
έγκειται	= βρίσκεται, ενυπάρχει
χιμαιρική	= απραγματοποίητη, ουτοπική, ανέφικτη
ελευθερία	= αυτονομία, ανεξαρτησία, αυτοτέλεια

β) με άλλα λόγια	= διαρθρωτική φράση που δηλώνει διασάφηση/επεξήγηση
Όστε	= διαρθρωτική λέξη που δηλώνει αποτέλεσμα
Συνεπώς	= διαρθρωτική λέξη που δηλώνει συμπέρασμα
Εξάλλου	= διαρθρωτική λέξη που δηλώνει προσθήκη

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2016
Β' ΦΑΣΗ

E_3.NEΛ3Γ(α)

- B5.** α) Το απόσπασμα βρίσκεται σε ενεργητική σύνταξη, το μετατρέπω σε παθητική:
Συνεπώς, από την πολιτεία είναι προτιμότερο να κτίζονται όχι φυλακές αλλά ειδικού τύπου θεραπευτήρια, που να λειτουργούν ως εκπαιδευτήρια.
- β) Το απόσπασμα βρίσκεται σε ενεργητική σύνταξη, το μετατρέπω σε παθητική:
Όταν όμως από το φόβο χαράζεται η κατευθυντήρια γραμμή των πράξεών μας, δημιουργείται ο τρομοκρατημένος υπήκοος...

Γ.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Ο άνθρωπος από τη φύση του κοινωνικό ον συγκρότησε κοινωνίες και ανέπτυξε σπουδαίο πολιτισμό. Ωστόσο για την εύρυθμη λειτουργία των κοινωνιών και την ανέλιξη του ανθρώπινου πολιτισμού καθοριστικός παράγοντας είναι η ύπαρξη γραπτών νόμων και η υπακοή των πολιτών σε αυτούς.

Ορισμός: Γραπτοί νόμοι είναι οι επίσημα θεσμοθετημένοι κανόνες από τη πολιτεία, που ρυθμίζουν τις σχέσεις των πολιτών με το κράτος καθώς και τις μεταξύ τους σχέσεις. Η παραβίαση τους συνεπάγεται ποινικές κυρώσεις.

Α' ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ

Η ΔΕΙΑ / Η ΣΠΟΥΔΑΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΥΠΑΚΟΗΣ ΣΤΟΥΣ ΓΡΑΠΤΟΥΣ ΝΟΜΟΥΣ

1. Το γραπτό Δίκαιο αποτελεί το θεμέλιο της συλλογικής ζωής. Με την υπακοή όλων στους νόμους διασφαλίζονται οι ελευθερίες και τα δικαιώματα των πολιτών. Έτσι οι άνθρωποι απαλλαγμένοι από το φόβο, επιδίδονται σε δημιουργική δράση και συντελούν στην πρόοδο της κοινωνίας.
2. Η υπακοή στους νόμους συμβάλλει στην καλλιέργεια της ηθικής συνείδησης των πολιτών. Συνειδητοποιούν την έννοια του δίκαιου και του άδικου και μαθαίνουν να πράττουν το σωστό.
3. Ο δημοκρατικός νόμος, που είναι καρπός της πλειοψηφίας των πολιτών, βοηθά τους πολίτες να αναπτύξουν κοινωνική συνείδηση και να προτάσσουν το συλλογικό καλό πάνω από το στενά εννοούμενο προσωπικό συμφέρον. Όταν ο πολίτης εφαρμόζει το νόμο εκπληρώνει τους κοινωνικούς του ρόλους και βοηθά ώστε να επιλυθούν πολλά κοινωνικά προβλήματα. Ο νόμος ενισχύει τη συνεργασία, την αλληλεγγύη, το σεβασμό και προστατεύει την ενότητα των πολιτών.

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2016
Β' ΦΑΣΗ

E_3.NEΛ3Γ(α)

4. Η υπακοή στους νόμους διασφαλίζει την ομαλή λειτουργία της δημοκρατίας. Οι πολίτες συμμετέχουν ενεργά στη διαμόρφωση της δημόσιας ζωής. Οι πολιτικοί θεσπίζοντας δίκαιους νόμους προστατεύουν το κράτος και διασφαλίζουν την ειρηνική συμβίωση του λαού.
5. Η νομιμοφροσύνη των πολιτών συντελεί στον περιορισμό των φαινομένων κοινωνικής παθογένειας (βία, εγκληματικότητα, ρατσισμός, ναρκωτικά κ.α.).
6. Συντελείται πνευματική πρόοδος, προοδεύουν οι επιστήμες, οι τέχνες.
7. Στον εργασιακό χώρο οι νόμοι συμβάλλουν στη βελτίωση των συνθηκών εργασίας και στην καταπολέμηση επαγγελματικών προβλημάτων. Συμβάλλει στην ανάπτυξη της οικονομίας και στη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου.

Β' ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ

Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΚΑΛΙΕΡΓΕΙΑ ΤΗΣ ΝΟΜΙΜΟΦΡΟΣΥΝΗΣ

1. Να παρέχει ανθρωπιστική παιδεία ώστε να συμβάλλει στην ολόπλευρη ανάπτυξη της προσωπικότητας του νέου.
2. Με το κατάλληλο μορφωτικό περιεχόμενο να καλλιεργεί πνευματικά το νέο. Να αναπτύσσει την κριτική του σκέψη, τον προβληματισμό, ώστε να συνειδητοποιεί τα όρια και τις ελευθερίες του και να προστατεύεται από μηχανισμούς προπαγάνδας και χειραγώγησης.
3. Με το δημοκρατικό τρόπο λειτουργίας το σχολείο να διοχετεύσει στους νέους την πίστη σε ανθρωπιστικές αξίες και προβάλλοντας υγιή πρότυπα να τους καλλιεργήσει ηθικά.
4. Να βοηθήσει το νέο να εξελιχθεί σε ελεύθερη προσωπικότητα, να ασκεί αυτοέλεγχο και αυτοκριτική, ώστε να ελέγχει τις πράξεις του και να συνειδητοποιήσει στη σπουδαιότητα της νομιμοφροσύνης.
5. Να συντελέσει στην κοινωνική καλλιέργεια του νέου (κοινωνικοποίηση) μέσα από μαθήματα (πχ. κοινωνική αγωγή) και από το θεσμό των μαθητικών κοινοτήτων, με στόχο τη συμμετοχή του στα κοινά για μια υγιή κοινωνικοπολιτική ζωή.
6. Το σχολείο για να μάθει στο νέο να σέβεται τους άλλους και τα δικαιώματά τους και να πειθαρχεί στους κανόνες του, οφείλει να επιβάλλει ποινές με στόχο το σωφρονισμό και όχι την εκδίκηση.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Όλοι οι φορείς αγωγής (σχολείο, οικογένεια, μέσα ενημέρωσης, κράτος, πνευματικοί ηγέτες) οφείλουν να συμβάλλουν στη διαμόρφωση ώριμων, υπεύθυνων και δίκαιων νέων-πολιτών ώστε να πειθαρχούν στους νόμους αλλά και στις επιταγές της ηθικής τους συνείδησης.